

**Formularz opisu przedmiotu (formularz sylabusu) na studiach wyższych,
Doktoranckich, podyplomowych i kursach doszkalających**

A) Ogólny opis przedmiotu

Nazwa pola	Komentarz
Nazwa przedmiotu (w języku polskim oraz angielskim)	Pediatrics (<i>Paediatrics</i>)
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Pediatrii, Hematologii i Onkologii Wydział Lekarski Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Jednostka, dla której przedmiot jest oferowany	Wydział Lekarski Collegium Medicum UMK Kierunek lekarski Studia jednolite magisterskie stacjonarne
Kod przedmiotu	V rok (IX i X semestr) - 1600-Lek5PEDI-J
Kod ISCED	0912
Liczba punktów ECTS	5
Sposób zaliczenia	Egzamin
Język wykładowy	Polski
Określenie, czy przedmiot może być wielokrotnie zaliczany	Nie
Przynależność przedmiotu do grupy przedmiotów	Nauki kliniczne niezabiegowe (grupa E)
Całkowity nakład pracy studenta/słuchacza studiów podyplomowych/uczestnika kursów doszkalających	<p>1. Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich wynosi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udział w wykładach: 10 godzin – udział w seminariach: 45 godzin – udział w ćwiczeniach: 45 godzin – przeprowadzenie zaliczenia: 5 godzin (3 godz. egzamin praktyczny + 2 godz. egzamin teoretyczny) <p>Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich wynosi 105 godzin, co odpowiada 3,60 punktu ECTS</p> <p>2. Bilans nakładu pracy studenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udział w wykładach: 10 godzin – udział w seminariach: 45 godzin – udział w ćwiczeniach: 45 godzin – przygotowanie do ćwiczeń i seminariów, w tym czytanie wskazanej literatury: 21 godzin – przygotowanie do zaliczenia i zaliczenie: 20 + 5 = 25 godzin <p>Łączny nakład pracy studenta wynosi 146 godzin, co odpowiada 5,00 punktu ECTS</p> <p>3. Bilans nakładu pracy związany z realizacją efektów uczenia się w warunkach symulacji medycznej (<i>grupa E</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> – udział w ćwiczeniach – 5 godzin <p>Łączny nakład pracy związany z realizacją efektów uczenia się w warunkach symulacji medycznej wynosi 5 godzin, co odpowiada 0,17 punktu ECTS; procent zajęć umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się: 5%</p>

<p>Efekty uczenia się – wiedza</p>	<p>W zakresie wiedzy absolwent:</p> <p>W1: przedstawia znaczenie wpływów środowiskowych i czynników genetycznych, epidemiologię oraz objawy i zasady diagnostyki i leczenia najczęstszych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przewlekłych chorób układu oddechowego (gruźlica, mukowiscydoza) (E.W3 p.3); - pierwotnych i wtórnych niedoborów odporności (E.W3 p.4); - chorób rzadkich (m.in choroby metaboliczne, w tym najczęstsze enzymopatie: galaktozemia, fruktozemia, fenyloketonuria), - zaburzeń metabolicznych dot. gospodarki kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej (w tym krzywica, tężyczka) (E.W3 p.1); - wad serca i chorób kardiologicznych (wady serca, zapalenie mięśnia sercowego, wsierdzia i osierdzia, kardiomiopatie, zaburzenia rytmu serca i omdlenia, niewydolność serca, nadciśnienie tętnicze, nadciśnienie płucne) (E.W3 p.2); - chorób układu oddechowego (zapalenie oskrzeli, rozstrzenie oskrzeli, zakażenia układu oddechowego, zapalenie płuc i opłucnej) (E.W3 p.3); - chorób krwi i układu krwiotwórczego (niedokrwistość, skaz krwotoczne, niewydolność szpiku) (E.W3 p.4); - chorób nowotworowych wieku dziecięcego (białaczki i chłoniaki, guzy łite wieku dziecięcego) oraz fakomatoz (E.W3 p.4); - chorób nerek i układu moczowego (ostre uszkodzenie nerek, przewlekła choroba nerek, zakażenia układu moczowego, choroby kłębuszków nerkowych, choroby cewkowo-śródmiaższowe (tubulopatie, kwasice cewkowe), choroby nerek genetycznie uwarunkowane, nadciśnienie nerkopochodne) (E.W3 p.6); - zaburzeń układu dokrewnego (zaburzenia wzrastania, choroby tarczycy i przytarczyc, choroby nadnerczy, cukrzyca, zaburzenia dojrzewania, zaburzenia funkcji gonad) (E.W3 p.7); - nieinfekcyjnych chorób układu nerwowego (mózgowe porażenie dziecięce, drgawki, padaczka) (E.W3 p.8); - niektórych chorób autozapalnych (układowe choroby tkanki łącznej, w tym młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów, toczeń rumieniowaty układowy, zapalenie skórno-mięśniowe, układowe zapalenia naczyń) (E.W3 p.10). <p>W2: Wyjaśnia zasady żywienia dziecka w wybranych chorobach niedoborowych, zespołach metabolicznych, cukrzycy (E.W1)</p> <p>W3: wylicza czynniki etiologiczne najczęstszych zakażeń dróg oddechowych i innych ostrych infekcji u dzieci w zależności od lokalizacji i wieku oraz ustala konieczność hospitalizacji i powiadamiania służb epidemiologicznych o zakażeniu (E.W32);</p> <p>W4: zarysowuje ryzyko zakażeń (w szczególności bakteryjnych, wirusowych i grzybiczych) u dzieci z pierwotnymi i nabytymi niedoborami odporności lub z chorobami przewlekłymi, podaje możliwe objawy, zasady diagnozowania i leczenia (E.W33 p.1,2,4,5);</p> <p>W5: wylicza epidemiologię, ryzyko, sposoby dziedziczenia oraz przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i możliwości postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach i zespołach dziedzicznych (m.in. sferocytoza, hemofilia, fakomatozy) (E.W36)</p>
<p>Efekty uczenia się – umiejętności</p>	<p>W zakresie umiejętności absolwent:</p> <p>U1. potrafi nawiązać kontakt z małym dzieckiem i nastolatkiem używając sposobu porozumiewania się adekwatnego do wieku dziecka i uzyskać informacje na temat samopoczucia pacjenta i dolegliwości (E.U2);</p> <p>U2. potrafi przeprowadzić wywiad lekarski z dzieckiem z utrudnionym kontaktem oraz rodzicami w sytuacji stresowej (E.U2);</p> <p>U3. potrafi dostosować i przeprowadza badanie przedmiotowe do wieku dziecka, stanu ogólnego i wiodących dolegliwości oraz rozpoznania, włączając elementy badania neurologicznego, ortopedycznego, laryngologicznego lub chirurgicznego (E.U6);</p> <p>U4. potrafi wykonać pomiary antropometryczne, ocenić rozwój fizyczny, motoryczny, dojrzałość płciową i stopień odżywienia dziecka stosując odpowiednie wskaźniki, siatki centylowe i tabele norm (E.U8);</p>

	<p>U5. potrafi wykonać dodatkowe badania bilansowe, w tym przesiewowe badanie wzroku i słuchu, postawy i narządu ruchu (E.U8);</p> <p>U6. potrafi dokonać pomiarów podstawowych parametrów życiowych u dziecka (temperatura ciała, tętno, nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego, pulsoksymetria), umie dostosować sposób badania i oprzyrządowanie do wieku pacjenta (E.U14 p.1);</p> <p>U7. Potrafi dokonać pomiaru temperatury ciała u dzieci w różnym wieku wdrożyć podstawową diagnostykę i leczenie objawowe gorączki, uwzględniając inne objawy i szacując konieczność hospitalizacji pacjenta (E.U10 p.1, E.U12);</p> <p>U8. Potrafi zaplanować wstępną diagnostykę i postępowanie doraźne oraz ustalić wskazania do poszerzenia diagnostyki lub hospitalizacji dziecka z objawami ze strony układu oddechowego (kaszel, duszność, wydzielina z nosa i z ucha), układu krążenia (kołatanie serca, omdlenie, sinica) i układu nerwowego (drgawki, bóle głowy) (E.U10 p.2,3,4,10,11,12,21,22, E.U12);</p> <p>U9. Potrafi wdrożyć wstępną diagnostykę, zaplanować badania dodatkowe, podać najczęstsze przyczyny, ustalić wskazania do hospitalizacji lub skierowania do opieki specjalistycznej oraz zaproponować postępowanie lecznicze w przypadku objawów ogólnych u dziecka (zaburzenia oddawania moczu, wysypka, niedokrwistość, zaburzenia wzrastania, bóle kostno-stawowe, obrzęki, limfadenopatia, zespół czerwonego oka) (E.U10 p.5,6,7,9,13,14,15,23, E.U12);</p> <p>U10. potrafi zaplanować badania laboratoryjne, mikrobiologiczne i obrazowe w zależności od sytuacji klinicznej pacjenta, potrafi uporządkować je wg stopnia pilności i informatywności wyniku oraz uzasadnić kolejność (E.U10);</p> <p>U11. potrafi zinterpretować uzyskane wyniki badań laboratoryjnych w kontekście norm wiekowych i zweryfikować dalsze postępowanie diagnostyczne lub lecznicze (E.U10);</p> <p>U12. potrafi zinterpretować uzyskane wyniki badań mikrobiologicznych, zweryfikować ich znaczenie w odniesieniu do stanu pacjenta (zanieczyszczenie, nosicielstwo, kolonizacja, zakażenie, patogen alarmowy) oraz zrewidować leczenie przeciwniektynne (E.U10, E.U22);</p> <p>U13. potrafi zaplanować niezbędne konsultacje specjalistyczne zgodnie z problemem medycznym pacjenta (E.U10);</p> <p>U14. potrafi zlecić leczenie farmakologiczne dożylnie i doustne u dziecka w różnym wieku z uwzględnieniem odrębności farmakoterapii wieku rozwojowego (E.U10);</p> <p>U15. potrafi napisać recepty na zlecone leki doustne do leczenia domowego uwzględniając aspekty prawne (wskazania medyczne i rejestracyjne) oraz uzyskiwać informację o stosowaniu leku z charakterystyki produktu leczniczego (C.U11, C.U12);</p> <p>U16. w zależności od stanu klinicznego, rozpoznania lub objawów u pacjenta, podejmuje decyzję o zastosowaniu właściwych środków ochrony indywidualnej oraz wskazaniach do odpowiedniego rodzaju izolacji pacjenta i potrafi ją uzasadnić (E.U15);</p> <p>U17. potrafi rozpoznać objawy wskazujące na użycie przemocy wobec dziecka, udokumentować to w dokumentacji pacjenta i wdrożyć postępowanie zgodne z obowiązującymi regulacjami prawnymi (E.U29);</p> <p>U18. potrafi napisać obserwację lekarską, opisać przeprowadzoną procedurę, udokumentować stan pacjenta i zastosowane leczenie oraz skompletować dokumentację medyczną z leczenia szpitalnego również z użyciem systemów informatycznych (E.U18);</p>
<p>Efekty uczenia się – kompetencje społeczne</p>	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent:</p> <p>K1: w ustalaniu wskazań do hospitalizacji, planowaniu badań diagnostycznych i leczenia dziecka kieruje się dobrem dziecka (K_K02);</p> <p>K2: przestrzega zasad poszanowania intymności i tajemnicy lekarskiej w czasie badania dziecka i kontaktów z rodziną (K_K03, D.U3);</p> <p>K3: stosuje zasady uzyskiwania zgody pacjenta małoletniego i niepełnoletniego na postępowanie diagnostyczne i lecznicze, uwzględniając stanowisko opiekunów prawnych i faktycznych (K_K01, D.U3);</p> <p>K4: posiada nawyk i umiejętności poszukiwania informacji na temat prowadzonego pacjenta (K_K05, D.U04, D.U05);</p>

	K5: akceptuje i propaguje zasady zdrowego stylu życia, żywienia, aktywności fizycznej, higieny, prawidłowych warunków rozwoju dziecka oraz zachęca dziecko i rodzinę do stosowania się do bieżących regulacji i zaleceń w ochronie zdrowia (K_K06).
Metody dydaktyczne	<p>Wykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład informacyjny • wykład problemowy <p>Seminaria:</p> <ul style="list-style-type: none"> • debata panelowa • dyskusja dydaktyczna • studium przypadków • problem-based learning <p>Ćwiczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia kliniczne • analiza przypadków • metody symulacyjne (studium przypadku, pacjent symulowany)
Wymagania wstępne	Student przystępujący do zajęć powinien posiadać pełną wiedzę z zakresu nauk podstawowych (w szczególności: anatomia, fizjologia i patofizjologia, genetyka, farmakologia, diagnostyka laboratoryjna, immunologia, patomorfologia, mikrobiologia) oraz wiedzę i umiejętności z zakresu propedeutyki pediatrii: rozwój zdrowego dziecka, badanie podmiotowe i przedmiotowe zdrowego dziecka, żywienie dziecka, opieka medyczna nad zdrowymi dziećmi (bilanse zdrowia, szczepienia ochronne).
Skrócony opis przedmiotu	Przedmiot dotyczy głównych schorzeń i patologii wieku rozwojowego. Podczas ćwiczeń studenci poznają podłoże, epidemiologię i patofizjologię wybranych stanów i schorzeń, kształtują umiejętności diagnostyki, różnicowania i leczenia chorób dzieci, doskonałą umiejętność zbierania wywiadu i badania przedmiotowego dzieci oraz komunikacji z pacjentem pediatrycznym i rodzicem.
Pełny opis przedmiotu	<p>Podczas ćwiczeń i na seminariach omawiane są najczęstsze problemy zdrowotne i schorzenia dzieci i młodzieży z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pulmonologii dziecięcej • immunologii klinicznej i reumatologii dziecięcej • kardiologii dziecięcej • endokrynologii i diabetologii dziecięcej • hematologii i onkologii dziecięcej • nefrologii dziecięcej • neurologii dziecięcej • podstawowej wiedzy z zakresu chorób metabolicznych. <p>Podczas ćwiczeń studenci mają bezpośredni kontakt z pacjentami pediatrycznymi i ich rodzicami i doskonałą umiejętność zbierania wywiadu i badania przedmiotowego dzieci. Jednocześnie trenują komunikację z pacjentem pediatrycznym i jego rodzicem. W trakcie omówień pacjentów ćwiczą umiejętności diagnostyki, różnicowania i leczenia chorób dziecięcych. Podczas zajęć studenci mają też okazję obserwować i uczestniczyć w pracy lekarza pediatry w poradni specjalistycznej i pediatrycznej izbie przyjęć, a także zapoznają się z praktycznym zastosowaniem diagnostyki laboratoryjnej, mikrobiologicznej, genetycznej, immunologicznej i obrazowej u konkretnych pacjentów oraz w zakresie poznawanych schorzeń.</p>
Literatura	<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W. Kawalec (red.): Pediatria, tom 1-2, PZWL 2018 • A. Dobrzańska, J. Ryżko (red.): Pediatria. Podręcznik do Państwowego Egzaminu Lekarskiego i egzaminu specjalizacyjnego, Edra Urban & Partner 2014 • A. Obuchowicz: Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii, PZWL 2016 • H. Szajewska, J. Pietrzyk: ABC zabiegów w pediatrii, Medycyna Praktyczna 2010 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A. Oblacińska: ABC bilansów zdrowia dziecka, Medycyna Praktyczna 2017 • Pediatria; Will Carroll, Tom Lissauer; Edra Urban & Partner 2019 • Propedeutyka pediatrii; Marian Krawczyński; PZWL 2009

	<ul style="list-style-type: none"> Rekomendacje Narodowego Programu Ochrony Antybiotyków (www.antybiotyki.org.pl)
Metody i kryteria oceniania	<p>Wykłady: Końcowy egzamin teoretyczny, testowy (≥60%): W1–W5, U10-U14</p> <p>Seminaria:</p> <ul style="list-style-type: none"> Egzamin teoretyczny, testowy (≥60%): W1–W5, U10-U14 Egzamin praktyczny (≥ 60%): U1-U18, K1-K5 <p>Ćwiczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> Egzamin praktyczny (≥ 60%): U1-U18, K1-K5 Przedłużona obserwacja (> 50%): K1-K3, K5
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	<i>Nie dotyczy</i>

B) Opis przedmiotu cyklu

Nazwa pola	Komentarz
Cykl dydaktyczny, w którym przedmiot jest realizowany	V rok (semestr IX i X) – 2024/2025
Sposób zaliczenia przedmiotu w cyklu	Egzamin
Forma(y) i liczba godzin zajęć oraz sposoby ich zaliczenia	<p>Wykłady - 10 godzin Seminaria - 45 godzin Ćwiczenia - 45 godzin</p>
Imię i nazwisko koordynatora/ów przedmiotu cyklu	Prof. dr hab. n. med. Jan Styczyński dr Robert Dębski
Imię i nazwisko osób prowadzących grupy zajęciowe przedmiotu	<p>Wykłady: Jan Styczyński, Sylwia Kołtan, Andrzej Kołtan, Barbara Tejza Seminaria: Sylwia Kołtan, Andrzej Kołtan, Krzysztof Czyżewski, Robert Dębski, Barbara Tejza, Elżbieta Grzešek, Anna Dąbrowska, Monika Pogorzała, Agnieszka Jatczak-Gaca, Monika Richert-Przygońska, Agata Marjańska, Ewa Demidowicz, Roman Stankiewicz, Ilona Olszak-Szot, Ewa Zbucka-Jachowska, Krzysztof Narębski Ćwiczenia: Sylwia Kołtan, Andrzej Kołtan, Krzysztof Czyżewski, Robert Dębski, Barbara Tejza, Elżbieta Grzešek, Anna Dąbrowska, Monika Pogorzała, Agnieszka Jatczak-Gaca, Monika Richert-Przygońska, Agata Marjańska, Ewa Demidowicz, Roman Stankiewicz, Ilona Olszak-Szot, Ewa Zbucka-Jachowska, Krzysztof Narębski, Natalia Bartoszewicz, Joanna Cisek, Piotr Księżniakiewicz, Monika Łęcka, Marta Mazalon, Agnieszka Majk</p>
Atrybut (charakter) przedmiotu	Przedmiot obligatoryjny
Grupy zajęciowe z opisem i limitem miejsc w grupach	<p>Wykład: cały rok Seminaria: grupy po 20-24 osoby Ćwiczenia: grupy po 5-6 osób</p>
Terminy i miejsca odbywania zajęć	Terminy i miejsca odbywania zajęć są zgodne z harmonogramem upublicznionym przez Dziekanat Wydziału Lekarskiego
Liczba godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość	Nie dotyczy
Strona www przedmiotu	Nie dotyczy
Efekty uczenia się, zdefiniowane dla danej formy zajęć w ramach przedmiotu	<p>Wykłady:</p> <p>W1: przedstawia znaczenie wpływów środowiskowych i czynników genetycznych, epidemiologię oraz objawy i zasady diagnostyki i leczenia najczęstszych:</p> <ul style="list-style-type: none"> pierwotnych i wtórnych niedoborów odporności (E.W3 p.4); chorób rzadkich (m.in choroby metaboliczne, w tym najczęstsze enzymopatie: galaktozemia, fruktozemia, fenyloketonuria), chorób nowotworowych wieku dziecięcego (białaczki i chłoniaki, guzy lite wieku dziecięcego) oraz fakomatoz (E.W3 p.4); <p>W4: zarysowuje ryzyko zakażeń (w szczególności bakteryjnych, wirusowych i grzybiczych) u dzieci z pierwotnymi i nabytymi niedoborami odporności lub z chorobami przewlekłymi, podaje</p>

	<p>możliwe objawy, zasady diagnozowania i leczenia (E.W33 p.1,2,4,5);</p> <p>W5: wylicza epidemiologię, ryzyko, sposoby dziedziczenia oraz przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i możliwości postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach i zespołach dziedzicznych (m.in. sferocytoza, hemofilia, fakomatozy) (E.W36)</p> <p>Seminaria:</p> <p>W1: przedstawia znaczenie wpływów środowiskowych i czynników genetycznych, epidemiologię oraz objawy i zasady diagnostyki i leczenia najczęstszych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przewlekłych chorób układu oddechowego (gruźlica, mukowiscydoza) (E.W3 p.3); - zaburzeń metabolicznych dot. gospodarki kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej (w tym krzywica, tężyczka) (E.W3 p.1); - wad serca i chorób kardiologicznych (wady serca, zapalenie mięśnia sercowego, wsierdzia i osierdza, kardiomiopatie, zaburzenia rytmu serca i omdlenia, niewydolność serca, nadciśnienie tętnicze, nadciśnienie płucne) (E.W3 p.2); - chorób układu oddechowego (zapalenie oskrzeli, rozstrzenie oskrzeli, zakażenia układu oddechowego, zapalenie płuc i opłucnej) (E.W3 p.3); - chorób krwi i układu krwiotwórczego (niedokrwistość, skaz krwotoczne, niewydolność szpiku) (E.W3 p.4); - chorób nowotworowych wieku dziecięcego (białaczki i chłoniaki, guzy lite wieku dziecięcego) oraz fakomatoz (E.W3 p.4); - chorób nerek i układu moczowego (ostre uszkodzenie nerek, przewlekła choroba nerek, zakażenia układu moczowego, choroby kłębuszków nerkowych, choroby cewkowo-śródmiąższowe (tubulopatie, kwasice cewkowe), choroby nerek genetycznie uwarunkowane, nadciśnienie nerkopochodne) (E.W3 p.6); - zaburzeń układu dokrewnego (zaburzenia wzrastania, choroby tarczycy i przytarczyc, choroby nadnerczy, cukrzyca, zaburzenia dojrzewania, zaburzenia funkcji gonad) (E.W3 p.7); - nieinfekcyjnych chorób układu nerwowego (mózgowe porażenie dziecięce, drgawki, padaczka) (E.W3 p.8); - niektórych chorób autozapalnych (układowe choroby tkanki łącznej, w tym młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów, toczeń rumieniowaty układowy, zapalenie skórno-mięśniowe, układowe zapalenia naczyń) (E.W3 p.10). <p>W2: Wyjaśnia zasady żywienia dziecka w wybranych chorobach niedoborowych, zespołach metabolicznych, cukrzycy (E.W1)</p> <p>W3: wylicza czynniki etiologiczne najczęstszych zakażeń dróg oddechowych i innych ostrych infekcji u dzieci w zależności od lokalizacji i wieku oraz ustala konieczność hospitalizacji i powiadamiania służb epidemiologicznych o zakażeniu (E.W32);</p> <p>W4: zarysowuje ryzyko zakażeń (w szczególności bakteryjnych, wirusowych i grzybiczych) u dzieci z pierwotnymi i nabytymi niedoborami odporności lub z chorobami przewlekłymi, podaje możliwe objawy, zasady diagnozowania i leczenia (E.W33 p.1,2,4,5);</p> <p>W5: wylicza epidemiologię, ryzyko, sposoby dziedziczenia oraz przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i możliwości postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach i zespołach dziedzicznych (m.in. sferocytoza, hemofilia, fakomatozy) (E.W36)</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>W1: przedstawia znaczenie wpływów środowiskowych i czynników genetycznych, epidemiologię oraz objawy i zasady diagnostyki i leczenia najczęstszych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przewlekłych chorób układu oddechowego (gruźlica, mukowiscydoza) (E.W3 p.3); - pierwotnych i wtórnych niedoborów odporności (E.W3 p.4);
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - chorób rzadkich (m.in choroby metaboliczne, w tym najczęstsze enzymopatie: galaktozemia, fruktozemia, fenyloketonuria), - zaburzeń metabolicznych dot. gospodarki kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej (w tym krzywica, tężyczka) (E.W3 p.1); - wad serca i chorób kardiologicznych (wady serca, zapalenie mięśnia sercowego, wosierdzia i osierdzia, kardiomiopatie, zaburzenia rytmu serca i omdlenia, niewydolność serca, nadciśnienie tętnicze, nadciśnienie płucne) (E.W3 p.2); - chorób układu oddechowego (zapalenie oskrzeli, rozstrzenie oskrzeli, zakażenia układu oddechowego, zapalenie płuc i opłucnej) (E.W3 p.3); - chorób krwi i układu krwiotwórczego (niedokrwistość, skaz krwotoczne, niewydolność szpiku) (E.W3 p.4); - chorób nowotworowych wieku dziecięcego (białaczki i chłoniaki, guzy lite wieku dziecięcego) oraz fakomatoz (E.W3 p.4); - chorób nerek i układu moczowego (ostre uszkodzenie nerek, przewlekła choroba nerek, zakażenia układu moczowego, choroby kłębuszków nerkowych, choroby cewkowo-śródmiaższowe (tubulopatie, kwasice cewkowe), choroby nerek genetycznie uwarunkowane, nadciśnienie nerkopochodne) (E.W3 p.6); - zaburzeń układu dokrewnego (zaburzenia wzrastania, choroby tarczycy i przytarczyc, choroby nadnerczy, cukrzyca, zaburzenia dojrzewania, zaburzenia funkcji gonad) (E.W3 p.7); - nieinfekcyjnych chorób układu nerwowego (mózgowe porażenie dziecięce, drgawki, padaczka) (E.W3 p.8); - niektórych chorób autozapalnych (układowe choroby tkanki łącznej, w tym młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów, toczeń rumieniowaty układowy, zapalenie skórno-mięśniowe, układowe zapalenia naczyń) (E.W3 p.10). <p>W2: Wyjaśnia zasady żywienia dziecka w wybranych chorobach niedoborowych, zespołach metabolicznych, cukrzycy (E.W1)</p> <p>U1. potrafi nawiązać kontakt z małym dzieckiem i nastolatkiem używając sposobu porozumiewania się adekwatnego do wieku dziecka i uzyskać informacje na temat samopoczucia pacjenta i dolegliwości (E.U2);</p> <p>U2. potrafi przeprowadzić wywiad lekarski z dzieckiem z utrudnionym kontaktem oraz rodzicami w sytuacji stresowej (E.U2);</p> <p>U3. potrafi dostosować i przeprowadza badanie przedmiotowe do wieku dziecka, stanu ogólnego i wiodących dolegliwości oraz rozpoznania, włączając elementy badania neurologicznego, ortopedycznego, laryngologicznego lub chirurgicznego (E.U6);</p> <p>U4. potrafi wykonać pomiary antropometryczne, ocenić rozwój fizyczny, motoryczny, dojrzałość płciową i stopień odżywienia dziecka stosując odpowiednie wskaźniki, siatki centylowe i tabele norm (E.U8);</p> <p>U5. potrafi wykonać dodatkowe badania bilansowe, w tym przesiewowe badanie wzroku i słuchu, postawy i narządu ruchu (E.U8);</p> <p>U6. potrafi dokonać pomiarów podstawowych parametrów życiowych u dziecka (temperatura ciała, tętno, nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego, pulsoksymetria), umie dostosować sposób badania i oprzyrządowanie do wieku pacjenta (E.U14 p.1);</p> <p>U7. Potrafi dokonać pomiaru temperatury ciała u dzieci w różnym wieku wdrożyć podstawową diagnostykę i leczenie objawowe gorączki, uwzględniając inne objawy i szacując konieczność hospitalizacji pacjenta (E.U10 p.1, E.U12);</p> <p>U8. Potrafi zaplanować wstępną diagnostykę i postępowanie doraźne oraz ustalić wskazania do poszerzenia diagnostyki lub hospitalizacji dziecka z objawami ze strony układu oddechowego (kaszel, duszność, wydzielina z nosa i z ucha), układu krążenia (kołatanie serca, omdlenie, sinica) i układu nerwowego (drgawki, bóle głowy) (E.U10 p.2,3,4,10,11,12,21,22, E.U12);</p> <p>U9. Potrafi wdrożyć wstępną diagnostykę, zaplanować badania dodatkowe, podać najczęstsze przyczyny, ustalić wskazania do hospitalizacji lub skierowania do opieki specjalistycznej oraz zaproponować postępowanie lecznicze w przypadku objawów</p>
--	--

	<p>ogólnych u dziecka (zaburzenia oddawania moczu, wysypka, niedokrwistość, zaburzenia wzrastania, bóle kostno-stawowe, obrzęki, limfadenopatia, zespół czerwonego oka) (E.U10 p.5,6,7,9,13,14,15,23, E.U12);</p> <p>U10. potrafi zaplanować badania laboratoryjne, mikrobiologiczne i obrazowe w zależności od sytuacji klinicznej pacjenta, potrafi uporządkować je wg stopnia pilności i informatywności wyniku oraz uzasadnić kolejność (E.U10);</p> <p>U11. potrafi zinterpretować uzyskane wyniki badań laboratoryjnych w kontekście norm wiekowych i zweryfikować dalsze postępowanie diagnostyczne lub lecznicze (E.U10);</p> <p>U12. potrafi zinterpretować uzyskane wyniki badań mikrobiologicznych, zweryfikować ich znaczenie w odniesieniu do stanu pacjenta (zanieczyszczenie, nosicielstwo, kolonizacja, zakażenie, patogen alarmowy) oraz zrewidować leczenie przeciwinfekcyjne (E.U10, E.U22);</p> <p>U13. potrafi zaplanować niezbędne konsultacje specjalistyczne zgodnie z problemem medycznym pacjenta (E.U10);</p> <p>U14. potrafi zlecić leczenie farmakologiczne dożylnie i doustne u dziecka w różnym wieku z uwzględnieniem odrębności farmakoterapii wieku rozwojowego (E.U10);</p> <p>U15. potrafi napisać recepty na zlecone leki doustne do leczenia domowego uwzględniając aspekty prawne (wskazania medyczne i rejestracyjne) oraz uzyskiwać informację o stosowaniu leku z charakterystyki produktu leczniczego (C.U11, C.U12);</p> <p>U16. w zależności od stanu klinicznego, rozpoznania lub objawów u pacjenta, podejmuje decyzję o zastosowaniu właściwych środków ochrony indywidualnej oraz wskazaniach do odpowiedniego rodzaju izolacji pacjenta i potrafi ją uzasadnić (E.U15);</p> <p>U17. potrafi rozpoznać objawy wskazujące na użycie przemocy wobec dziecka, udokumentować to w dokumentacji pacjenta i wdrożyć postępowanie zgodne z obowiązującymi regulacjami prawnymi (E.U29);</p> <p>U18. potrafi napisać obserwację lekarską, opisać przeprowadzoną procedurę, udokumentować stan pacjenta i zastosowane leczenie oraz skompletować dokumentację medyczną z leczenia szpitalnego również z użyciem systemów informatycznych (E.U18);</p> <p>K1: w ustalaniu wskazań do hospitalizacji, planowaniu badań diagnostycznych i leczenia dziecka kieruje się dobrem dziecka (K_K02);</p> <p>K2: przestrzega zasad poszanowania intymności i tajemnicy lekarskiej w czasie badania dziecka i kontaktów z rodziną (K_K03, D.U3);</p> <p>K3: stosuje zasady uzyskiwania zgody pacjenta małoletniego i niepełnoletniego na postępowanie diagnostyczne i lecznicze, uwzględniając stanowisko opiekunów prawnych i faktycznych (K_K01, D.U3);</p> <p>K4: posiada nawyk i umiejętności poszukiwania informacji na temat prowadzonego pacjenta (K_K05, D.U04, D.U05);</p> <p>K5: akceptuje i propaguje zasady zdrowego stylu życia, żywienia, aktywności fizycznej, higieny, prawidłowych warunków rozwoju dziecka oraz zachęca dziecko i rodzinę do stosowania się do bieżących regulacji i zaleceń w ochronie zdrowia (K_K06).</p>
<p>Metody i kryteria oceniania danej formy zajęć w ramach przedmiotu</p>	<p>Wykłady: Końcowy egzamin teoretyczny, testowy ($\geq 60\%$): W1–W5, U10-U14</p> <p>Seminaria: Końcowy egzamin teoretyczny, testowy ($\geq 60\%$): W1–W5, U10-U14 Egzamin praktyczny ($\geq 60\%$): U1-U18, K1-K5</p> <p>Ćwiczenia: Egzamin praktyczny ($\geq 60\%$): U1-U18, K1-K5 Przedłużona obserwacja ($> 50\%$): K1-K3, K5</p>
<p>Zakres tematów (osobno dla danych form zajęć)</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Białaczki i chłoniaki wieku dziecięcego 2. Wrodzone błędy odporności 3. Wprowadzenie do onkologii dziecięcej 4. Terapie komórkowe 5. Choroby rzadkie

Tematy seminariów:

1. Ostre zapalenie nosa i zatok przynosowych. Zapalenia gardła, angina. Przerost migdałka gardłowego i migdałków podniebiennych.
2. Przewlekłe choroby układu oddechowego (mukowiscydoza, gruźlica).
3. Zapalenia oskrzeli i oskrzelików u dzieci. Dziecko świszczące.
4. Zapalenie płuc i opłucnej
5. Niewydolność oddechowa u dzieci.
6. Choroby układowe tkanki łącznej
7. Układowe zapalenia naczyń (choroba Kawasaki, plamica Schoenleina-Henocha).
8. Gorączka. Posocznica.
9. Skazy krwotoczne.
10. Niedokrwistości u dzieci
11. Guzy lite
12. Fakomatozy
13. Zaburzenia dojrzewania płciowego. Dysfunkcja gonad.
14. Wrodzone i nabyte dysfunkcje tarczycy.
15. Cukrzyca. Hipoglikemia.
16. Zaburzenia wzrostu, niskorosłość
17. Drgawki i zespoły napadowe.
18. Mózgowe porażenie dziecięce.
19. Bóle głowy. Guzy OUN.
20. Komunikacja medyczna w pediatrii.
21. Wrodzone wady serca
22. Zapalenie mięśnia sercowego u dzieci.
23. Omdlenia. Zaburzenia rytmu.
24. Nadciśnienie tętnicze u dzieci i młodzieży
25. Ostre uszkodzenie nerek u dzieci. Przewlekła choroba nerek u dzieci
26. Zakażenia układu moczowego.

Tematy ćwiczeń:

1. Pacjenci z chorobami układu oddechowego – wywiad, badanie przedmiotowe, diagnostyka, diagnostyka różnicowa, interpretacja wyników badań laboratoryjnych i obrazowych, leczenie
2. Pacjenci z pierwotnymi i wtórnymi niedoborami odporności – wywiad, badanie przedmiotowe, diagnostyka, diagnostyka różnicowa, interpretacja wyników badań laboratoryjnych, leczenie, zasady opieki. Izolacja ochronna pacjentów. Plan rehabilitacji, żywienia i opieki domowej.
3. Pacjenci z gorączką o nieustalonej przyczynie i posocznicą – ocena, badanie, interpretacja badań mikrobiologicznych i planowanie leczenia przeciwnieinfekcyjnego. Zlecenie i dawkowanie leków przeciwnieinfekcyjnych - odmienności w pediatrii. Wskazania do izolacji, rodzaje izolacji.
4. Pacjenci z nowotworami – wywiad, badanie przedmiotowe, diagnostyka, diagnostyka różnicowa, interpretacja wyników badań laboratoryjnych i obrazowych, leczenie, terapia wspomagająca, żywienie.
5. Zajęcia w Zakładzie Onkologii Klinicznej i Eksperymentalnej. Lekarskie aspekty diagnostyki laboratoryjnej chorób nowotworowych. Zaawansowana diagnostyka hematologiczna – zasady przeprowadzania inwazyjnych badań układu krwiotwórczego u dzieci.
6. Udział w diagnostycznych biopsjach szpiku i punkcjach łądźwiowych u dzieci.
7. Pacjenci z powiększeniem węzłów chłonnych – wywiad, badanie przedmiotowe, diagnostyka, diagnostyka różnicowa, interpretacja wyników badań laboratoryjnych i obrazowych, postępowanie.
8. Pacjenci z chorobami układu krwiotwórczego – wywiad, badanie przedmiotowe, diagnostyka, diagnostyka różnicowa, interpretacja wyników badań laboratoryjnych i obrazowych,

	<p>leczenie, żywienie. Zasady stosowania składników krwi. Przetaczanie składników krwi – regulacje prawne w praktyce klinicznej.</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Pacjenci z problemami neurologicznymi (ból głowy, drgawki, zaburzenia widzenia, zaburzenia zachowania) – wywiad, badanie przedmiotowe, diagnostyka, diagnostyka różnicowa, interpretacja wyników badań obrazowych, postępowanie 10. Ćwiczenia w oddziale kardiologii dziecięcej. Wywiad i badanie fizykalne dzieci z chorobami układu krążenia; podstawowa diagnostyka kardiologiczna. 11. Ćwiczenia w oddziale nefrologii dziecięcej. Wywiad i badanie fizykalne dzieci z chorobami układu moczowego. Badania laboratoryjne i czynnościowe układu moczowego u dzieci. Diagnostyka różnicowa najczęstszych schorzeń układu moczowego. 12. Obserwacja pracy lekarza w poradni przyklinicznej (immunologicznej, onkologicznej, hematologicznej, pulmonologicznej, fakomatoz). 13. Uczestniczenie w pracy Pediatrycznej Izby Przyjęć. Wskazania do hospitalizacji, podstawowe badania laboratoryjne, obrazowe i konsultacje w diagnostyce wstępnej. Organizacja pracy Izby Przyjęć. 14. Komunikacja kliniczna w pediatrii – symulacja medyczna w warunkach klinicznych. Przekazywanie informacji o stanie zdrowia dziecka. Komunikowanie się z pacjentem w różnym wieku. 15. Zajęcia w Centrum Symulacji Medycznych - stany nagłe w pediatrii i ćwiczenia z komunikacji medycznej – zajęcia wg opracowanych scenariuszy.
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>Wykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład informacyjny • wykład problemowy <p>Seminaria:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dyskusja dydaktyczna • analiza studium przypadków • problem-based learning <p>Ćwiczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia kliniczne • analiza przypadków • metody symulacyjne (studium przypadku, pacjent symulowany)
<p>Literatura</p>	<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W. Kawalec (red.): Pediatria, tom 1-2, PZWL 2018 • A. Dobrzańska, J. Ryzko (red.): Pediatria. Podręcznik do Państwowego Egzaminu Lekarskiego i egzaminu specjalizacyjnego, Edra Urban & Partner 2014 • A. Obuchowicz: Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii, PZWL 2016 • H. Szajewska, J. Pietrzyk: ABC zabiegów w pediatrii, Medycyna Praktyczna 2010 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A. Oblacińska: ABC bilansów zdrowia dziecka, Medycyna Praktyczna 2017 • Pediatria; Will Carroll, Tom Lissauer; Edra Urban & Partner 2019 • Propedeutyka pediatrii; Marian Krawczyński; PZWL 2009 • Rekomendacje Narodowego Programu Ochrony Antybiotyków (www.antybiotyki.org.pl)